

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

ZUCHTENDE PINKSTERLINGEN

En niet alleen dit, maar ook wijzelf, die de eerstelingen des Geestes ontvangen hebben, wij ook zelf, zeg ik, zuchten in onszelf, verwachtinge de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams....

Romeinen 8 : 23

Pinksteren is het feest der vervulling. De Heere heeft de dag vervuld. Hij heeft Zijn belofte vervuld voor de wachtende kerk. Hij heeft het huis vervuld. Ja, Hij heeft de Pinksterlingen vervuld met de Heilige Geest Zelf. Maar wonderlijk.... hier horen we van iets, dat daarmee in strijd schijnt te zijn. Het gaat over mensen, die zuchten! En dan geen zuchten zonder genade, maar juist het zuchten dat genade alléén leert. Het gaat óók niet over het zuchten van een bepaald deel van Gods kinderen. Al de ware kinderen Gods krijgen er weet van.

Hoe kan het: de Pinkster-Geest ontvangen en toch zuchten? De apostel Paulus verklaart het in Romeinen 8. Dat juist de Pinksterlingen dit zuchten kennen en beoefenen. Het is geen zuchten om het zuchten alsof daarin de grond van de zaligheid ligt. Het is een zuchten, dat zich uitstrekt naar wat God zal schenken aan allen, die Hem in waarheid vrezen. Het gaat om de volle verlossing, om de volle doorwerking van Gods genade in het leven van de Zijnen tot eer van Zijn Naam.

Achter dit zuchten staat het nieuwe leven. Zonder meer is dat duidelijk, omdat de apostel Paulus hier spreekt van hen, die de eerstelingen des Geestes hebben. Het gaat hier dus over de ware gelovigen, die van boven het nieuwe leven deelachtig zijn geworden. Wij gaan hier niet in op al de verklaringen, die van deze „erstelingen des Geestes” gegeven zijn. Het gaat hier over de gave van de Heilige Geest. Die Geest doet hen delen in de Goddelijke genadegaven. In die geschenken Heilige Geest ligt de waarborg van de volle doorwerking van het nieuwe leven en ook van de volheid der genadegaven. Zo waren de eerstelingen van de oogst waarborg van de volle oogst.

Echter, dat moet nu werkelijkheid worden in het leven van de kinderen Gods. De genade, die geschenken is, moet doorwerken. Zij blijven het lichaam der zonde in zich om-dragen. De vrijmaking van dat lichaam der zonde moet nog voor hen komen. De apostel Paulus spreekt hier van de „aanneming tot kinderen”. En daarmee bedoelt hij niet, dat de verloren zoon door vrije genade als kind wordt aangenomen. Maar die „aanneming tot kinderen” betekent hier in deze tekst: de openlijke verheffing in volle heerlijkheid als kinderen van God, de volle openbaring van het kindschap.

Wat is er in deze aardse bedeling veel dat niet bij het kindschap behoort, dat strijdt tegen het nieuwe leven. De kracht van het vlees benaauwt zo menigmaal. De verdorvenheden van het oude bestaan proberen ten onder te krijgen. En is er zoveel niet, dat wel bij dat kindschap behoort. En dáárom is er dit zuchten. Vanuit dit alles zuchten zij door de Heilige Geest. Een hartelijk zuchten klimt op naar boven door Zijn werking. Om de volle openbaring van het nieuwe leven.

En de grote kruisgezant, die zoveel genade ontvangen heeft, zondert zichzelf niet uit van de zuchtende Pinksterlingen. Met nadruk zegt hij: wij ook zelf zuchten in onszelf. Zou het zelfs niet zijn: juist omdat hij zoveel genade ontvangen heeft, beoefent hij dit zuchten?

Kent u dit zuchten in uw eigen leven? Velen hebben vandaag niet meer dan een medelijdende glimlach over voor zuchtende kinderen Gods. Och, er is een zuchten, dat voor God niets betekent. Een zuchten om het gemis van de dingen, die het vlees begeert. Het wordt maar al te veel opgemerkt. Een zuchten, dat zich vroom voordoet en heel gemakkelijk geuit wordt, terwijl het nooit nood geworden is in het hart. Al dat zuchten is in wezen om zichzelf te doen en niet om God. Het gaat er maar om of ons zuchten de klopp van het leven uit God achter zich heeft. In dat zuchten staat Gods eer voorop. Het erge is juist, dat door de ongerechtigheden God van Zijn eer wordt beroofd. Dat doet diep zuchten in de ellende van de verdorvenheid van het oude bestaan. Dan gaat het niet om vertoon naar buiten, maar om het innerlijk doorleven. Staat het hier ook niet in het woord van de apostel: wij zuchten in onszelf?

De Christinnereis is voor jong en oud

34.

Tegenover al de ballast die de reizigers naar Sion soms hebben te torsen, stelt de Heere de blijken en bewijzen van Zijn vaderlijke zorg. Het is een beproeving om gelouterd te worden in het vertrouwen op de Heere. Op zichzelf is die ballast een kwelling voor het geestelijke leven, maar anderzijds is het hem toch gedurig tot zegen geweest, werkte het mede ten goede.

„En wat was hier gekomen bij de rivier des doods, nu zo merkwaardig? Het water van de

VAN DE ADMINISTRATIE

Nog niet zo lang geleden gaf iemand zich op als abonnee met de mededeling, dat hij door bijzondere omstandigheden kennis nam van ons blad „Bewaar het Pand”, daar hij van te voren niet wist, dat ons blad bestond. Wij dachten direct dit onder de aandacht van al onze abonnees te moeten brengen, en wel om de volgende reden: Is het soms mogelijk, dat onder uw vrienden(innen) en bekenden er zijn, die niet weten dat ons blad „Bewaar het Pand” zulk een gewaardeerd blad is? Mij dunkt, hier ligt voor ons allen een opwekking in om meer bekendheid aan ons blad te geven. Doet u er aan mee? Van een ander kreeg ik toegezonden een nieuwe abonnee met de mededeling: Tot mijn blijdschap mag ik weer een nieuwe abonnee opgeven. Ook hierin ligt voor ons allen een opwekking om nieuwe abonnees voor ons blad te werven. Aan u de daad daartoe! Sinds de vorige opgaaf mochten wij weer zes nieuwe abonnees inschrijven, terwijl wij aan overbetalingen en giften mochten ontvangen f 375,-. Wij blijven uitzien naar gunstige reacties. Tot D.V. de volgende maal. Ons giro-nummer is nog steeds 704350 t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a.d. Rijn.

v.d.L.

En dat laatste wijst op het vurige, diepe zuchten in het innerlijke van het bestaan. Dat zijn nu de echte Pinkstermensen, die van genade weten en nochtans zuchten.

Dan is het een zuchten met verwachten. De zuchtende Pinksterlingen verwachten de volle openbaring van het kindschap Gods. Het is een zuchtende leven in hoop op wat komt. Vergis u niet, dat we een dood afwachten zouden aanzien voor dit verwachten. Neen: de volle openbaring van het kindschap zal eenmaal komen naar Gods eigen beloften. Maar nu wordt de verwachting van hun ziel door alle aanvechtingen en benauwdheden heen geoefend op de Heere. Hij maakt het waar, dat zij straks van het lichaam der zonde verlost zullen worden en ook eenmaal het lichaam hersteld zullen ontvangen.

Wat erg als het nu Pinksteren geweest is en u gaat zonder dit zuchtend leven door deze wereld heen. Hebt ge de Heilige Geest nog niet ontvangen tot bekering en leven? Er is een volheid op de Pinksterdag uitgestort. Zoek uit die volheid voor uw eigen hart wat nodig is.

Houdt moed, zuchtende kinderen Gods. Houdt aan op de Heere totdat de dag aanlicht. Hier is het verderf van de zonde telkens maar weer, maar de verwachting wordt vervuld: „Eens zal de heerlijkheid der vromen op 't luisterrijkst te voorschijn komen”.

D. Slagboom

rivier was op dit tijdstip lager dan ik ooit tevoren had gezien, zodat, toen hij de overgang eindelijk waagde, hij nauwelijks tot aan de enkels in het water kwam. Toen hij dicht bij de poort gekomen was, nam ik afscheid van hem, en wenste ik hem een goede ontvangst daarboven toe. „Ja”, sprak hij, „die wacht mij! die wacht mij!” Toen scheidden wij en ik zag hem niet meer.

Aandachtig heeft Eerlijk geluisterd en dat bracht hem tot de uitroep: „Dus hij is toch

goed aangeland! " De Schrift zegt: „Let op de vrome en zie naar de oprechte, want het einde van die man zal vrede zijn". Al de twijfelgeesten ten spijt is Vreesachtig in de Heere ontslapen.

„Wel zeker", zei Stoutmoedig. „Daar had ik trouwens nooit aan getwijfeld. Hij was een man van edele zin, maar hij achtte zichzelf altijd zeer gering. Daarvan nu wist de vijand gebruik te maken en dat maakte zijn leven zo moeilijk voor hemzelf en dikwijls lastig voor anderen. Daarenboven had hij een zeer teder geweten, en was zo bevreesd anderen te ergeren, dat hij met de grootste gewilligheid zich ontleide wat op zichzelf volkomen geoorloofd is, alleen omdat hij anderen geen aanleiding tot zonde wilde geven!" En dat was in overeenstemming met dit woord: „Daarom indien de spijze mijn broeder ergert, zo zal ik in eeuwigheid geen vlees eten, opdat ik mijn broeder niet ergere". Hij wenste dus zijn medebroeders in alles tot zegen te zijn. Belangstellend kwam Eerlijk nu tot de vraag: „Maar wat zou de reden zijn, dat zulk een uitnemend man zulk een groot deel van zijn leven in het duister heeft moeten doorbrengen?"

Stoutmoedig zei: „Er kan tweeërlei reden voor worden aangegeven. De één is dat het Gods bestel is, dat de één tot snarenspeel, de ander tot wenen geneigd is. De Heere Jezus spreekt van kinderen die op de fluit spelen en van anderen die klaagliederen zingen. Nu was onze goede Vreesachtig één dergenen, die enkel de baspartij kunnen zingen. Zijn stemgeluid was diep en droefgeestig, en nu heb ik wel eens gehoord, dat de bastoon eigenlijk de grond en het uitgangspunt van alle muziek is. En wat mij betreft, ik heb niet veel op met een belijdenis, die niet geworteld is in verslagenheid des geestes. Als de musikus zijn speeltuig wil stemmen, begint hij doorgaans met de bas, en wanneer God de Heere een mensenziel op de rechte toon wil stemmen, doet Hij eveneens. Alleen was dit het onvolmaakte in Vreesachtig, dat er bijna tot aan het einde van de reis geen andere muziek aan zijn ziel te ontlokken was. Ik gebruik deze beeldspraak, ook omdat in het boek der Openbaring de verlostten worden voorgesteld als spelende op de harp en lofliederen zingend voor de troon van God".

Eerlijk: „In weerwil van dat alles was hij een man vol ijver, zoals ik opmaak uit hetgeen gij mij meedeelt. Geen moeiten, geen leeuwen op de weg, geen IJdelheidskermis konden hem afschrikken of bekoren. Alleen zonde, dood en hel waren hem een schrik, omdat hij door twijfel gekweld werd of zijn deel aan de eeuwige zaligheid wel zeker was". En dat bracht hem steeds meer tot de zelfbeproeving of hij wel in het geloof was dat de Heere aan-kleeft.

Veeltijds werd Vreesachtig gekweld door de vrees bedrogen uit te zullen komen, en dat deed hem denken aan de dwaze maagden, die in vele opzichten overeenstemden met de wijze maagden. Maar hij was niet bevreesd voor de naam en zaak des Heeren uit te komen. Daarvoor strijden en arbeiden was zijn lust en leven. Ik geloof, dat zoals het spreekwoord zegt, hij door een vuur zou zijn gegaan, als het nodig was geweest.

„Dat gesprek over Vreesachtig", zei Christinne, „heeft mij goed gedaan; ik dacht eerst, dat niemand mij gelijk was, maar nu bespeur ik, dat er grote overeenkomst bestaat tussen deze man en mij. Alleen in tweeërlei opzicht verschillen wij. Zijn angsten waren zo groot, dat zij zich naar buiten openbaarden, terwijl mijn onrust altijd meer voor anderen verborgen blijft. Ook ging hij onder zijn vrees zo gebukt, dat hij aan de plaats, waar wij rust konden genieten, niet durfde aankloppen, terwijl ik juist door innerlijke vrees gedreven, des te luider klopte".

Barmhartigheid: „Als ik mijn hart recht uitspreek, dan moet ik zeggen dat ik die vreze ook wel ken. Nog telkens ben ik meer bevreesd voor het oordeel en het verliezen der hemelse erfenis, dan dat ik bezorgd ben over het verlies van tijdelijke dingen. Indien ik daar slechts mag aanlanden waar geen zonde meer gekend wordt, dan zou ik de ganse wereld wel willen geven!"

Nu zei Mattheüs: „Mijn gedurig vrezen heeft mij al dikwijls met bekommering vervuld of het onmisbaar vereiste om de zaligheid te beërven mij niet ontbrak, maar als zulk een man zo met vreze vervuld was, dan behoef ik mij daardoor niet te laten ontmoedigen".

„Geen vrees, geen genade!" zei Jacobus, „of-schoon er nog wel niet altijd genade wordt gevonden, waar vrees voor het oordeel be-

staat. Maar dit is zeker, er kan geen genade zijn, waar de vreze des Heeren niet gekend wordt".

Stoutmoedig: „Juist opgemerkt, Jacobus, uw woord heeft het juiste doel getroffen. De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid en voorzeker, zij die de wortel der zaak missen, kunnen noch de plant, noch de vrucht hebben".

En nu zullen wij ons gesprek over Vreesachtig eindigen terwijl wij afscheid van hem nemen met de volgende regels:

Gij, vriend Vreesachtig, vreesdet God,
En vreesdet te allen tijd,
Te doen, wat u een treurig lot,
Hiernamaals had bereid.

Gij vreesdet poel en afgrond; -och,
Volge elk daarin u na,
Dat zo ook hij zich hoeden mag
Voor eigen, eeuw'ge scha.

Wij moeten één plant met Christus worden in de gelijkmaking Zijns doods tot doding van de smet der zonde, opdat die niet de overhand bekomme.

Door plaatsbekledend af te dalen in de vloekdood des kruises, werd de Borg droevig, zeer beangst en verbaasd. Zijn gehele ziel was bedroefd tot de dood toe. Hij heeft de daad der zonde ten volle bewoond en de straf der zonde ten volle gedragen. Maar al smaakt de pelgrim in Christus Gods verzoenende liefde, dan nog lijdt zijn ziel met vrees, angst en droefheid in het omdragen van de smet der zonde. In de kracht van Christus hebben wij door het geloof onze oude mens te kruisigen, te doden en te begraven, opdat de boze lusten van het vlees in ons niet regeren, maar dat wij onszelf Hem tot een offerande der dankbaarheid offeren. En zo gaat de doding van onze oude mens altijd met droefheid, angst en verbaasheid gepaard. Ge kunt soms beven en sidderen voor het verderf der hel, dat is in de smet der zonde. De Heere laat ons blikken in de afgronden der ongerechtigheid. Hier sprak Jesaja: „Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man ben van onreine lippen". Alleen door een gloeiende kool van het altaar des Heeren kan de smet der zonde van dag tot dag weggebrand worden om Zijn lof te verkondigen.

Nijkerk

R. Kok

ATTENTIE

NOCH KOUD NOCH HEET

De gemeente van Laodicea was een gemeente van de tussenpositie. Een gemeente, die de lijnen niet te scherp wilde stellen, met ieder goede vrienden wilde blijven, de strijd verfoeide, desnoods wat water in de wijn wilde doen, die zich niet druk maakte over zgn. middelmatige dingen, de gemeente, die bijzonder veel gevoelde voor het compromis!

Zó was deze gemeente echt tevreden over zichzelf. Zij was rijk en verrijkt en had geen dings gebrek. Daar ging een naam uit van deze gemeente, zij werd geprezen, zij werd zelfs door de wereld geacht, daar was toch wel mee te werken, met die leden van Laodicea, het viel allemaal best mee, kortom, dat was nog eens een modelgemeente, een gemeente, die haar plaats in de wereld verstond, een gemeente van de tussenpositie.

Hoe dacht de Koning van de kerk daar nu over?

De Koning van de kerk kwam tot deze gemeente als „de Amen, de trouwe en waarachtige Getuige, het Begin der schepping Gods". Het woordje „amen" kennen wij in de betekenis van: „Het zal waar en zeker zijn". Zo kwam de Koning van de kerk dus tot die gemeente van Laodicea als Degene, Wiens woorden altijd waar en zeker zijn! Wiens woorden voor geen tussenverklaring open staan! Hij is de Amen, Hij is ook „de getrouwe en waarachtige Getuige". Ook hierin komt uit het *vast gericht zijn op de waarheid!* en als daar dan nog aan toegevoegd wordt: „Het Begin der schepping Gods", dan

wil dat zeggen, dat deze Koning niet gelijk te stellen is met een nietig sterfelijk mens, neen, Hij is God uit God en Licht uit Licht, te loven en te prijzen tot in der eeuwigheid. Deze Koning nu zal ons in Zijn Woord zeggen hoe Hij over zulk een gemeente met een tussenpositie denkt, en dan lezen wij in Openb. 3:15: „Ik weet uw werken, dat gij noch koud zijt, noch heet; och, of gij koud waart of heet. Zo dan omdat gij lauw zijt en noch koud noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen". Zou dat woord niet van betekenis zijn voor menig kerkelijk leven van onze tijd? Op maatschappelijk gebied leven wij in een tijd van welvaart. Ieder heeft het goed, daar is geen gebrek.

Laat deze welvaart zich ook niet gelden op het kerkelijk en geestelijk leven? Gaat het kerkelijk en geestelijk leven niet al meer en meer het teken dragen van het rijk en verrijkt zijn, geen dings gebrek hebbende? Is het arm zondaarsbeleven geen verdwijnend begrip geworden? Spreekt het nog wel aan als gezongen wordt:

Ik ben ellendig, arm en naakt,
O God! mijn Helper uit d' ellenden,
Haast U tot mij, wil bijstand zenden,
Uw komst is 't, die mijn heil volmaakt.

Wat een rijkdom wordt er al niet besproken en bezongen zonder dat ooit iets van het arm zondaarsleven werd geleerd, en inmiddels past men zich aan bij de wereld, zoekt men zijn

vermaak in de wereld, zaterdags in de danszaal en zondags aan de avondmaalstafel! Men denkt nu eenmaal breed en is o zo bang om enghartig te zijn. De grenzen tussen kerk en wereld zijn uitgewist, men leeft in de wereld en stelt de kerk ook in de wereld, men handhaaft zich in de wereld in de gedaante van de tussenpositie, noch koud noch heet! Niet te streng en niet al te toegeeflijk, niet al te rechtvaardig en niet al te goddeloos!

Toen de Amen, de trouwe Getuige, het Begin der schepping Gods tot die gemeente van Laodicea kwam, bracht Hij een ernstige boodschap. Deze boodschap namelijk: „Ik weet uw werken, dat gij noch koud zijt noch heet.... zo dan omdat gij lauw zijt, en noch koud, noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen". Hoe duidelijk blijkt hieruit, dat God een God is, Die het halfslachtige, het slappe, het laveren, nu eens naar links, en dan weer naar rechts, haat! Dit spreekt toch wel duidelijk uit dat woord: Ik zal u uit Mijn mond spuwen!

Het lauwe, het onbesliste is walgelijk, en daarom vraagt de Heere, dat wij positie kiezen naar Zijn Woord en naar Zijn Wet, tot Zijn eer en tot Zijn lof op aarde.

De strijd blijft dan niet uit. Toen Daniël positie koos, kwam hij in de leeuwenkuil, en toen Jeremia positie koos, kwam hij in een donkere diepe kuil vol modderig slijk. Het Woord der Schrift gaat dan nog in vervulling: „En gij zult van allen gehaat worden om Mijns Naams wil". Maar zo God vóór ons is, wie zal

dan tegen ons zijn? Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken? ” Worstelend strijden en strijdend worstelen, zó alleen zal de smalle weg naar het nieuwe Jeruzalem kunnen worden bestreden. Toen Bunyan zijn voet had gezet op het smalle pad kwam hij eerst in het wapenhuis. Hij werd van het hoofd tot de voet toe bewapend en de Schrift zegt: „Doet aan de gehele wapenrusting Gods”, en dan wordt gesproken over het borstwapen der gerechtigheid, over het schild des geloofs, over de helm der zaligheid, en het zwaard des Geestes hetwelk is Gods Woord.

Deze strijd blijft ook in het persoonlijk leven. Strijdt om in te gaan — zo zegt de Schrift — door de enge poort.

Strijdt de goede strijd des geloofs. Grijpt naar het eeuwige leven.

En Paulus zegt aan het eind van zijn leven: Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop beëindigd, ik heb het geloof behouden, en voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter mij geven zal, en niet alleen aan mij, maar ook aan allen, die Zijn verschijning hebben liefgehad”.

M. Baan

Naar de Catechisatie 74.

Het Genadeverbond (slot)

We menen, dat veelal onze „oudvaders”, de mannen van de Na-reformatie, toch niet altijd goed zijn begrepen ten opzichte van hun verbondsbeschouwing. Men heeft het vragenboekje van vader Hellenbroek terzijde gelegd, omdat hij leerde, dat het verbond der genade is opgericht alleen met de uitverkorenen. Inderdaad stelt hij zo zijn antwoord.

Toch laat hij aan de andere zijde duidelijk uitkomen, dat het genadeverbond is opgericht: terstond na de val. Dit is dus met Adam (materieel) en met Abraham (formeel).

Het begrip „opgericht” zien Hellenbroek e.a. als de volle verwezenlijking van het verbond, de deelachtigmaking van de beloften. En deze geldt inderdaad alleen de uitverkorenen, want die worden begiftigd met het zaligmakend geloof, waardoor zij het verbond inwilligen.

Anderzijds spreekt deze oudvader en met hem vele anderen ook van de „zondaar” en van een AANBIEDING van het verbond der genade met zijn beloften.

Op de vraag: hoe gaat de zondaar over in dit verbond? antwoordt Hellenbroek: „God nadert eerst tot hem als Hij de zondaar vriendelijk nodigt en bidt, 2 Kor. 5 : 20: met veel ernst en oprechtheid, Ezech. 33 : 11: en al zijn zwaarigheden oplost, Jes. 55 : 2”.

Na dit antwoord komt hij bij de „deelachtigmaking” of de „inwilliging” van het verbond. „Ik trok ze met mensenzelen, met touwen der liefde”, Hosea 11 : 4.

Brakel onderscheidt in zijn „Redelijke Godsdienst”, deel 1, blz. 364, vier dingen: 1. De aanbidding Gods aan de zondaar om hem in een verbond op te nemen. 2. De aanlokking door het aanbieden van vele voordelige voorwaarden (met voorwaarden bedoelt hij de beloften). 3. De toestemming en de aanneming van die aanbidding. 4. Het recht, dat de bondgenoot uit kracht van dit opgerichte verbond verkrijgt om die goederen, van God beloofd, waartoe hij nu gerechtigd is, door het gebed in het geloof te verzoeken.

Brakel spreekt ook van een „uitwendig inlaten in het verbond”. „Daar is dan wel een uitwendige inlating in het verbond der genade, maar geen uitwendig verbond”, blz. 378.

Met dit „uitwendig inlaten” bedoelt Brakel duidelijk, dat men uiterlijk als een „kind des koninkrijks” in het verbond kan verkeren en toch, zoals Gods Woord zegt, als „kind des koninkrijks” kan buitengeworpen worden. Matth. 8 : 12.

Deze uiterlijke relatie aan de zijde van de zondaar stelt dan ook een zeer grote verantwoordelijkheid, waarop ook onze vaders

wijzen. En dan citeren we weer Brakel. Hij schrijft op blz. 381:

„Het verbond der genade is een onbegrijpelijke genade en weldaad Gods; als God dat iemand aanbiedt, dan is het de uiterste goddeloosheid dat te versmaden, zodat een ieder, die het Evangelie verkondigd wordt, verplicht is dat met een grote graagheid met al zijn hart aan te nemen en zich in het verbond in te laten. Dies is het moeten ingaan geen bewijs, dat er een uiterlijk verbond is. Goddelozen, verplicht wordende in het verbond in te gaan, mochten niet goddeloos blijven, want de belofte van dit verbond was ook heiligmaking. Hiertoe moesten ze lust hebben, en de lust tot heiligmaking moest hen bewegen om in te gaan. Als iemand dan goddeloos bleef, dat was een blijk, dat hij niet in waarheid met God handelde, gelijk hij verplicht was te doen, maar dat hij alleen uitwendig in de vertoning voor de mensen inging, en dat hij geen waar bondgenoot was”.

Hoe ruim onze vaders waren in de aanbidding en nodiging tot inwilliging van het verbond, blijkt ook uit Brakels verhandeling hierover. Nadat hij veertien artikelen heeft opgenoemd om de voortreffelijkheid en de waarde van het verbond der genade te laten zien, besluit hij deze veertien zaken met de volgende ontroerende woorden:

„Neemt deze veertien artikelen eens bij elkander en overlegt of er een artikel is, hetwelk u niet aanstaat, en hetwelk gij er uit wilt hebben; bedenkt of er niet iets is, dat gij er nog bij begeerdt en gij zult bevinden, dat het volmaakt en heerlijker is dan alle mensen tegelijk verzonnen zouden hebben of zouden hebben durven eisen. Is het niet genoeg bevrijd te zijn van alle kwaad, waaronder men ligt en alle zaligheid tot in eeuwigheid te genieten? Is het niet genoeg om uw ziel met een volle toestemming te doen besluiten dit verbond met God aan te gaan? Wat dunkt u, is hij niet van zinnen beroofd, die zulk een verbond, op zulke voorwaarden, en dat met God, niet wil aangaan? Of God moest wederom van de mens onaannemelijke voorwaarden eisen”.

Ten slotte willen we nog luisteren naar wat Ralph Erskine schrijft in zijn „De zwangere belofte en haar vrucht”:

„Vraag. Ja maar, zult gij mogelijk zeggen, indien de volstreckte belofte aan ons allen voorgesteld wordt, hoe kan dat dan zijn, wanneer zij in ons allen niet vervuld wordt?

Antwoord. Iemand kan ons zijn woord en belofte geven en nochtans, wanneer wij zijn woord niet willen aannemen en geen gebruik maken van zijn belofte, zo kunnen wij geen vrucht daarvan hebben, ofschoon nochtans zijn woord waar is. Alzo is het ook hiermede gelegen. God stelt aan ons, in de uitwendige bedeling van het Evangelie, Zijn belofte en Zijn Woord van genade voor. Wanneer wij nu Zijn Woord niet aannemen, zo verhindert dat daarom niet, dat Zijn Woord waar is, ofschoon de waarheid ervan niet tot ons voordeel zal zijn, omdat wij Zijn Woord niet aannemen, Zijn belofte niet geloven, noch Zijn getuigenis bevestigen. Er is een groot onderscheid tussen het ongeloof van een gelovige en tussen het ongeloof van een ongelovige. Het ongeloof van een gelovige doet hem groot kwaad en ofschoon het de belofte Gods niet krachteloos maakt, zo brengt het hem evenwel veel onheil toe. Maar het ongeloof van een ongelovige, zo hij daarin leeft en sterft, is de eigenlijke oorzaak van zijn uiterst verderf. Toch stelt het ook de belofte Gods niet krachteloos, doch Zijn waarheid in de belofte doet ons geen nut, dan alleen in de weg des geloofs. De belofte is de beste verzekering voor de hemel en de zaligheid. Maar die deze verzekering weigert en haar niet wil aannemen, voor die zal zij de verdoemenis verzwaren; want „die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden”. Mark. 16 : 16. Maar zij, die de belofte omhelzen door het geloof der werking Gods, en die haar voor hun enige zekerheid aannemen, die zullen Hem getrouw bevinden om ieder woord der belofte aan hen te vervullen”. (blz. 30).

En verder op blz. 31:

„Wanneer gij iemand een schuldbekentenis

voor een zekere som gelds aanbood en hij die weigerde, dan zijt gij door die schuldbekentenis niet verbonden om hem de inhoud daarvan te geven. Zo hij die schuldbekentenis aanneemt, dan verbindt gij uzelf; maar verwerpt hij die, dan zijt gij vrij en gij kunt niet beschuldigd worden van ontrouw aan uw belofte. Alzo is het ook hiermede gelegen. Zo gij waarlijk God op Zijn Woord gelooft, dan is Hij door Zijn eigen belofte verbonden om u alles te geven; want dan hebt gij, gelovende, het eeuwige leven. Maar zo gij Gods belofte of Zijn getuigenis niet wilt aannemen en deze door ongeloof verwerpt, zeggende: dat het in kracht geen zekerheid genoeg is tot uw zaligheid en het eeuwige leven, dan maakt gij Hem tot een leugenaar, Zijn Woord tot een leugen en Zijn belofte tot een onwaarheid. In dat geval, zo gij daarin leeft en sterft, is Hij zó ver van de verbintenis om u de zegeningen van Zijn belofte te geven, dat Hij, integendeel, verbonden is om al Zijn bedreigingen aan u uit te voeren, want „hij, die niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden”.

Tot zover de citaten.

Beware de Heere ons voor „onderschatting” van het verbond, want dit berooft God van Zijn eer en ze is zulk een krenking van Zijn goedheid. En dan is de verbondswraak zo ontzettend. „Het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in de dag des oordeels dan u”. Matth. 11 : 22.

Maar beware de Heere ons ook voor de zo gevaarlijke „OVERSchatting” van het verbond, waardoor men het genadeverbond maakt tot een verkapt WERKVERBOND en bij de verantwoordelijkheid van de bondeling zo ver gaat, dat men het „geloven” en „aannemen” geheel legt in de hand van de mens zelf. Hoevelen worden in onze dagen door onderwijs en prediking aldus misleid!

Urk

v.L.

Voor de jeugd

Beste jongelui!

De Heere treedt ons dus tegen met de eis van het ware geloof. Afgedacht nog van het feit of ik belijdenis doe of niet. Aan deze eis kan niemand zich ooit onttrekken. Niemand heeft daarom het recht voor God om onbekeerd en ongelovig te zijn.

Als iemand daartoe het recht had, dan zou God geen recht hebben om de zondaar te straffen. Dan zou God bij de uitoefening van de straf onrechtvaardig zijn.

Misschien begrijpen jullie dit niet aanstonds. Laat mij dan proberen om dit met een beeld te verduidelijken. Stel een stuk grond waarop het welbekende bordje staat van „Verboden toegang”. Ieder die dit bordje leest, weet als hij op dit stuk terrein zich begeeft, dat hij op verboden terrein verkeert, en dat hij als hij daar gegrepen wordt, strafbaar is. Dat is zonder meer duidelijk.

Doch gestel nu het geval, dat iemand van de eigenaar van dat terrein vergunning krijgt om daar op te verkeren. Als hij dan zou worden gegrepen, zou niemand hem kunnen straffen. Want voor hem geldt dat bordje „Verboden toegang” niet meer. Het is door de vergunning opgeheven.

Zo is het nu ook geestelijk. Als God iemand het recht zou geven om onbekeerd te zijn en ongelovig voort te leven, dan zou degene die dat recht heeft ontvangen, daardoor in de dag des oordeels voor God vrij uitgaan.

Doch niemand heeft nog ooit dat recht ontvangen. Niemand zal dat ooit krijgen ook.

De eis van geloof en bekering wordt hierdoor dus wel extra onderstreept.

Maar als men nu niet aan die eis voldoen kan, hoe moet het dan? Ben ik dan vrij? Neen! ! Neen! ! !

Want ik ben ook nog gedoopt. En dat is toch geen zinledig gebeuren geweest. De Heere heeft toen Zichzelf tot mij in een verbonds-bekering gesteld. Hij heeft toen de beloften van Zijn genadeverbond aan mijn voorhoofd betekend en verzegeld. Dat wordt in het eerste deel van het doopformulier heel duidelijk uiteengezet. Datgene wat God doet,

is het eerste deel in het genadeverbond. Hij treedt de bondeling tegen met Zijn beloften. Maar nu zijn er in alle verbonden twee delen begrepen. En daarom worden ook wij weder van God door de Doop vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid, namelijk, dat wij deze enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, aanhangen, betrouwen en liefhebben van ganser harte, van ganser ziele, van gansen gemoede en met alle krachten, de wereld verlaten, onze oude natuur doden en in een nieuw godzalig leven wandelen. Dat is zonder meer plicht. Daar kan niet één bondeling zich aan onttrekken. Deze plicht heeft men zonder meer te aanvaarden. Doet men dat niet, dan verbreekt men het verbond. Wanneer de bondeling dat doet, dan is God vrij van de bondeling. Dan roept zulk een bondeling over zich in de verbondswraak en dan ontgaat hem door eigen schuld de verbondszegen. Zo liggen, objectief gezien, de zaken. Zo is ook elke bondeling ten opzichte van God, voor honderd procent verantwoordelijk.

Kan nu een bondeling aan de eisen, waartoe hij van Godswege vermaand en verplicht is, in eigen kracht voldoen?

Ja, zeggen degenen, die verwachting hebben van zichzelf. En men gaat de weg van Saulus op, voor zijn bekering. Men leeft, naar men denkt, naar de wet Gods, onberispelijk. Men eigent zich de verbondsbeloften toe, zonder dat ze door de Heilige Geest toegepast zijn. Men houdt zich dan op grond van de zichzelf toegeëigende verbondsbeloften, voor een kind van God.

Als deze gang van zaken in het denken wordt getolereerd en gestimuleerd, dan wordt „een kerk in het vlees gebouwd”, om de uitdrukking van één van mijn korrespondenten te gebruiken. En die kant willen we beslist niet op. Want op deze wijze krijgen we vrome, eigenge-rechtige leden, die nooit als „godelozen” met God zijn verzoend door de dood Zijns Zoons.

We moeten het op alle manier proberen, zegt een ander. Je hebt tenslotte je verstand niet voor niets gekregen. We kunnen dat onderschrijven, mits men het dan ook maar voluit, in het licht van de eisen probeert en niet al te haastig konkludeert: Ik doe mijn best en God doet de rest. Want dan vrees ik, als men zo gemakkelijk de sluitrede gevonden heeft, dat men zich ook bedriegt voor de eeuwigheid. En het zijn er niet weinigen, die denken, enkel door het te proberen, er wel te zullen komen. Dat moet je dan uiteindelijk toch geloven. En men gelooft het ook. Doch het is niet met een geloof, hetwelk door de Heilige Geest is gewerkt. Het is een geloof dat vrucht is, louter van een verstandelijke redenering.

Maar hoe gaat het dan? hoor ik iemand vragen.

Kijk, beste vriend of vriendin, wanneer je het werkelijk probeert in het licht van de eisen, zoals God ze stelt, dan kom je er achter, dat je er niets, maar dan ook niets van terecht brengt. Dat je onbekwaam bent tot enig geestelijk goed en geneigd tot alle kwaad. Je bevindt je dan midden in de dood te liggen. Dan gaan de ogen open voor de „nood” waarin men verkeert. En uit die nood wordt dan een roepen geboren tot de God des verbonds. Men ziet dan dat men zelf het verbond verbroken heeft en dat God recht zou zijn als Hij de verbondswraak ten volle over zulk één zou doen komen. Doch dan laat de Heilige Geest een zulk een-zichzelf-veroordelende-bondeling ook zien, dat nu juist de God des verbonds geen lust heeft in de dood van zulk één. Dat wordt dan het wonder. Zulk één kan dan alleen maar meer uit genade leven, waarom dan ook ernstig gesmeekt wordt. Men gaat dan „werkelijk” — niet alleen vormelijk — maar werkelijk pleiten op de beloften des verbonds. Wat wordt het wonder dan groot, als men ziet, dat men zelf het verbond verbroken heeft, dat God het daarom nog niet gedaan heeft. Maar dat Hij nog Dezelfde is en blijft „Die Zijn waarheid nimmer krenken zal; maar eeuwig Zijn verbond gedenken”. Dan worden de in het genadeverbond toegezegde genadebeloften uit genade begeerd en als „genade” beleefd.

Als men nu nog niet zeggen kan tot de „be-

leving” van deze zaken gekomen te zijn, dan blijft niettemin de plicht om naar de eis van het verbond te leven, toch op de bondeling liggen. En die moet ook gevoeld worden. Wanneer nu een jonge vriend komt en zegt: Nu moet ik mijn doop voor mijn rekening nemen, de verplichting om de Heere te dienen naar de eis van het verbond, die ligt op mij. Maar als ik op mijzelf zie en op mijn dagelijkse af-makingen, dan ontbreekt mij de moed om de naam des Heeren te belijden, m.a.w. om belijdenis des geloofs te doen. Wat moet men dan een zodanig iemand antwoorden? Ga maar heen, en kom maar terug als alles voor je klaar en duidelijk is? Zo zou ik het zeker niet doen.

Zulk een jong mens zeg ik altijd: Beste vriend, als je nu beseft dat je moet en het niet kunt, laat dan je verwachting van de Heere zijn. Want wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God. Ik ben dan bereid om zulke jonge mensen, onder biddend opzien tot de Heere, toe te laten tot het doen van belijdenis des geloofs. Terwijl ik dan de belijdenis laat liggen voor rekening van hem of haar die belijdenis doet. Want uiteindelijk zal ook ten deze, een ieder van zijn eigen werk, Gode rekenschap geven.

Op deze wijze worden dan de jonge mensen niet afgestoten, maar ook niet haastig de handen opgelegd.

En het behaagt dan toch God om onder een eerlijke bediening van het Woord, aan de zodanigen die in gehoorzaamheid hun weg wél aanstellen, Zijn heil te doen zien.

Zo liggen de zaken, wanneer ik uitga van datgene wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft. En verder kan een dienaar van het Woord niet gaan. Hij kan en mag niet uitgaan van datgene wat God in Zijn verborgen raad besloten heeft. Want de verborgen dingen zijn voor de Heere, onze God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en onze kinderen.

Dat er in de praktijk dan toch velen zijn, die nooit tot de wezenlijke inwilliging van de eisen van het genadeverbond komen, dat ligt dan ten volle voor rekening van de bondeling, die als een „kind des koninkrijks” zal worden buitengeworpen.

Laten onze jonge mensen en ook de ouderen, de ernst van deze zaken toch goed beseffen. Niemand hebbe daarom rust, voor hij of zij, voor zichzelf, op goede gronden weten mag „een levend lid te zijn van die ene, heilige, algemene christelijke kerk”, dat is het lichaam van Christus. En wie daar lid van is, die alleen kan welgetroost leven en zalig sterven. Dat bidden we al onze vrienden en vriendinnen toe.

Een volgende keer weer over iets anders.

Ontvang de hartelijke groeten van jullie aller vriend

Ds. H. C. v.d. Ent

LISSE

Aan de kleuterschool, uitgaande van de Geref. Gemeente, vragen wij een

HOOFDLEIDSTER

Datum van indiensttreding nader te regelen.

Inlichtingen en sollicitaties te richten aan de sekretaris van het Schoolbestuur: Joh. Quartel, Pr. Hendrikstr. 14, Lisse.

AALST (Bommelerwaard)

Kon. Emmaschool voor Chr. Mavo.

Gevraagd m.i.v. de nieuwe cursus

a. DRIE LERAREN (leraresen)

1 leraar (lerares) handel plm. 25 uur

1 leraar (lerares) frans plm. 23 uur

Kombinaties om tot een volledige weektaak te komen zijn mogelijk o.a. met ned., gesch., aardr.

1 leraar (lerares) zonder bepaalde akte.

b. 1 LERAAR muziek 9 uur.

Onze school heeft 11 klassen. Prettige collega's en aardige leerlingen.

Soll. aan de dir.: A. van Baalen, Vrijheidslaan 13, Brakel (Gld.), telef. 04187-407.

Boekbespreking

De Gereformeerde gezindte — een portret Het begrip „De Gereformeerde Gezindte” wordt gebruikt om een belangrijk stuk van kerkelijk Nederland aan te duiden. Niet iedereen stelt zich er hetzelfde bij voor en de mening van buitenstaanders zal ook sterk afhangen van de vorm, waarin men een ontmoeting met deze wereld gehad heeft. Aan de Gereformeerde Gezindte in deze tijd wijdde de redactie van ons blad het themanummer „De Gereformeerde Gezindte (een portret)”, waarvan wij u hier een exemplaar aanbieden....

Te uwer informatie berichten wij u tenslotte, dat „Wapenveld” een uitgave is van de R.R.Q.R., een landelijke vereniging van academici uit de kring der Ned. Herv. Kerk, Chr. Geref. Kerken en Gereformeerde Gemeenten. Zo schrijft de direktie van Wapenveld, Poortstraat 5, Utrecht. Met belangstelling hebben we dit themanummer gelezen. We kunnen er niet aan denken het hier te bespreken. Dat zou te veel plaatsruimte vragen, maar we willen er wel aandacht voor vragen. Belangstellenden kunnen een exemplaar bestellen door storting van f 2,50 op giro 266906 t.n.v. administratie Wapenveld Delft.

De inhoudsopgave van dit nummer luidt als volgt: Ten geleide, Woorden van Bavinck, Ds. L. J. Geluk: Krisis in het christendom, Terloops, Drs. A. Noordegraaf: De gemeente in de wereld, Boekbespreking, Prof. Dr. S. v. d. Linde: De herkomst van de Gereformeerde Gezindte, Drs. W. J. Vaartjes: Een anatomische schets, Drs. W. E. v. d. Brom: De mens in de Gereformeerde gezindte, Ir. L. v. d. Waal: Om de religie van de belijdenis, Ir. J. v. d. Graaf: Participatie.

Reeds in het Ten geleide kunnen we lezen, dat er wel de naam is van de Gereformeerde gezindte, maar dat we hier niet hebben de aanduiding van een groep gelijkgezinden. Er is een „linkerdeel”, een „rechterheft” en een „middenmoot”. Als het op de kern aankomt, is de groep, die waarlijk Gereformerd gezind is, niet zo groot. In de dagen van Jezus' prediking waren er aanvankelijk velen, die Hem volgden, maar hun aantal verminderde en tenslotte bleven er maar weinige volgelingen over. Dat waren zij, die Hij getrokken had, die deel aan Hem hadden. Voor de anderen was Zijn rede te hard. En die Hem toebehoorden, maakten steeds weer ruzie met elkaar. Het was anders tussen Hemelvaart en Pinksteren en na de uitstorting van de Heilige Geest.

Heeft dat nog niet wat te zeggen?

B.

DORDRECHT

VER. v. CHR. ONDERWIJS OP REF. GRONDSLAG

vraagt voor de Ds. JOH. BOGERMANSCHOOL voor basisonderwijs, Steltenstraat 1, een

ONDERWIJZER(ES)

per 1 augustus 1970.

Gegadigden dienen te behoren tot de Geref. Gem., Chr. Geref. Kerk, Oud Geref. Gem., Geref. Gem. in Ned. of Ned. Herv. op G.G.

Inf. bij het H.d.S., J. Mol, Iepenlaan 124, Dubbeldam, Telef. 01850-42880 — Telef.school 01850-41791.

Soll. aan de sekretaris, L. Alderliesten, Keplerweg 54, Dordrecht.

's-Gravenhage

Gevraagd z.s.p.m. aan de Eben-Haëzerschool, Hilversumsestraat 8, telef. 070-639636, een

ONDERWIJZER

waarn. hoofd, voor vast. Benoeming tot hoofd is t.z.t. niet uitgesloten. Sollicitanten moeten behoren tot de Geref. Gem. of Chr. Geref. Kerk. Inlichtingen bij en brieven aan de sekr., dhr. A. Jorna, Gen. Berenschotlaan 161, Rijswijk (Z.H.), telef. 070-985294.

Velen gebruikten reeds onze

ELEKTROLYT-ZALF „S”

en waren enthousiast over de resultaten. Zij hadden: reumatische pijnen, uitslag, ekseem, acné (jeugdpuistjes), smet, aambeien, spierversrekkingen, krampen, brand- en schaafwonden, doorliggen, verstuikingen. f 9,80 per pot met gebruiksaanw. plus f 0,60 verzendkosten.

Zo kunt u bestellen. Stort bedrag op giro 1940327 (of geld p. brief) t.n.v.

J. ROSMAN — Bernhardstraat 17 — NIJKERK

Veilig vermageren? Dat kan! Voordelig vermageren? Kan ook! Bestel dan onze plantaardige

VERMAGERINGSKRUIDEN

met drievoudige werking: vochtafdrijvend, vetverminderend en laxerend (geen streng diët!). Kuur voor een hele maand f 6,75 (verzendkosten enz. inbegr.).

DROGISTERIJ SIKKING

BARREVOETESTRAAT 5, HAARLEM
Tel. 023-312882 - Giro 190809